

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **O. K.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2021, č. j. OAM-63/LE-VL17-VL18-PS-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 7. 2021, č. j. 19 Az 27/2021 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 3.400 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeném rozhodnutím rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a podle § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil dobu trvání zajištění do 25. 8. 2021.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou krajský soud nadepsaným rozsudkem zamítl. Uvedl, že žalobci bylo rozhodnutím ze dne 30. 10. 2020 uloženo správní vyhoštění s dobou zákazu pobytu na území v délce dvou let. Přestože rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 11. 2020, žalobce neodcestoval a dále se nelegálně zdržoval na českém území. Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 1. 5. 2021 byl proto zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění a zároveň vypověděl, že v ČR nemá rodinu, jeho děti žijí na Ukrajině, v ČR pobýval kvůli práci od ledna 2020. Nemá žádný majetek ani stálé místo pobytu či blízké osoby v ČR. Na Ukrajině mu nic nehrozí, může se vrátit domů. Poté dne 7. 5. 2021 žalobce požádal o mezinárodní ochranu. Krajský soud měl za to, že v případě žalobce byl naplněn důvod pro zajištění dle § 46a písm. e) zákona o azylu a zároveň nebylo na místě uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Z hlediska žalobcovy osobní a rodinné situace, jeho pobytové historie a charakteru jím porušených povinností lze považovat podanou žádost o mezinárodní ochranu za ryze účelovou, podanou pouze v úmyslu zmařit či pozdržet výkon správního vyhoštění. Za těchto okolností by uložení zvláštních opatření nebylo účinné. Není předpoklad, že by žalobce v případě propuštění ze zajištění spolupracoval se správními orgány, a byl by tak ohrožen účel řízení vedeného správními orgány.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen stěžovatel) kasační stížnost. Uvedl, že krajský soud nesprávně posoudil možnost uložení zvláštních opatření, a nezohlednil tak intenzitu zásahu zajištění do osobní svobody stěžovatele. Stěžovatel se správními orgány spolupracoval, sdělil jim veškeré potřebné údaje. Stěžovatel nezpochybňuje důvod svého zajištění, který spočívá v tom, že žádost o mezinárodní ochranu podal v reakci na své zajištění dle zákona o pobytu cizinců. Vyloučení zvláštních opatření je neakceptovatelně kategorické a nezohledňuje konkrétní situaci stěžovatele. To je v rozporu se zásadou vyjádřenou v bodě 15 preambule přijímací směrnice, která zdůrazňuje nezbytnost a přiměřenost aplikace institutu zajištění cizinců. Paušální zajištění cizinců, kteří nerespektovali správní vyhoštění, odmítl NSS v rozsudku sp. zn. 5 Azs 20/2016. Obdobné závěry je nutné aplikovat při posuzování zajištění dle zákona o azylu.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tato není důvodná, neboť k zajištění stěžovatele přistoupil v souladu s požadavky zákona. Ztotožnil se s napadeným rozsudkem krajského soudu.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ve znění zákona č. 77/2021 Sb., *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Tuto judikaturu je možné přiměřeně aplikovat i na právní úpravu účinnou od 1. 4. 2021. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] Otázkou, kdy lze zajištění žadatele o mezinárodní ochranu nahradit zvláštními opatřeními dle § 47 zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud zabýval v celé řadě svých rozhodnutí, která jsou obsahově zcela jednotná. Např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2021, č. j. 4 Azs 136/2021 - 50, se uvádí, že „*z ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že aby mohl být žadatel o udělení mezinárodní ochrany zajištěn, musí se jednat o situaci, kdy nelze účinně uplatit zvláštní opatření a zároveň je dán některý z důvodů uvedených v písm. a) až f). V posuzované věci se jednalo o důvody uvedené v písm. e). Existenci obou těchto podmínek pro zajištění musí správní orgán ve svém rozhodnutí o zajištění žadatele o udělení*

pokračování

mezinárodní ochrany řádně vyhodnotit a zdůvodnit. Zjištěné skutečnosti přitom mohou být relevantní jak z hlediska možnosti uložení zvláštních opatření, tak i z hlediska naplnění ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu. Důvody pro zajištění stěžovatele a důvody pro závěr o nemožnosti využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu totiž mohou být podobné či stejné. Tak tomu bylo i v posuzované věci, kdy stěžovatelovo dosavadní chování a pobytová historie na území České republiky jsou relevantní jak pro posouzení zajištění stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tj. při hodnocení, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově, tak i z hlediska možnosti uložit stěžovateli jakožto žadateli o mezinárodní ochranu zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, tj. při posouzení, zda uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“

[9] V posuzované věci se rovněž jednalo o obdobnou situaci jako v rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 - 32, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že nebylo možné posuzovat užití zvláštních opatření izolovaně od důvodu, pro který byl stěžovatel zajištěn. Závěr, že stejné skutečnosti lze hodnotit jak při hodnocení důvodu zajištění podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tak i při posouzení podmínek pro uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, pak vyplývá také z bodu 25 rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že „pokud jsou splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. Zvláštní opatření jsou zamýšlena jako mírnější alternativa k těmto důvodům. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo.“

[10] V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že nelegální pobyt na území České republiky, zajištění podle zákona o pobytu cizinců, uložení správního vyhoštění a až následné podání zjevně účelové žádosti o mezinárodní ochranu svědčí o nerespektování právního řádu České republiky stěžovatelem a snaze vyhnout se za každou cenu realizaci rozhodnutí o správním vyhoštění. K tomu přistupují shora bodě [2] tohoto usnesení uvedené konkrétní okolnosti majetkové, osobní a rodinné situace stěžovatele a jeho pobytová historie na českém území, které uplatnění zvláštních opatření prakticky vylučují.

[11] Ze spisu správního orgánu a krajského soudu Nejvyšší správní soud ověřil, že žalovaný nepostupoval ve věci paušálně a bez zohlednění konkrétních okolností stěžovatelova případu. Ostatně zcela obecná a šablonovitá je spíše argumentace stěžovatele uplatněná v kasační stížnosti.

[12] Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[14] Odměna zástupci stěžovatele Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 19 Az 27/2021 - 14, a který

stěžovatele zastupoval i v řízení před Nejvyšším správním soudem, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. písemné podání soudu ve věci samé (kasační stížnost, včetně jejího doplnění) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedený úkon tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 3.100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 3.400 Kč. Zástupce stěžovatele nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 3.400 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu